

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 6 kor.

Félévre . . . 24 kor. Egy hónap . . . 2 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér. —

Világ folyása.

Olaszok és németek haroza.

Innsbruckban tegnapelőtt délben nyitották meg az olasz jogi fakultást és aznap este már vér folyt az utcákon. Azóta a város valóságos lázban van és a zavargás ugyszólván szakadatlan. Az ellentét az olaszok és németek között teljes erővel kitört és egyelőre beláthatatlan, hogy az osztrák kormány rövidlátása által fölkaavart indulatokat hogyan lehet majd lecsillapítani. Az innsbrucki olasz jogi fakultás fölállítását mind az olaszok, mind a németek váltig ellenzték, de a kormány makacsul ragaszkodott szerencsétlen tervéhez. Most aztán az elhibázott intézkedés megtermette a maga gyümölcsét.

Már a megnyitás napján összeütközés támadt a német és olasz diákok között. A lakosság természetesen a német diákok pártjára állott és ingerülten tüntetett az olaszok ellen. A zavargás este érte el a tetőpontját. Ujabb csapat olasz diák érkezett Innsbruckba s egy tömegben vonultak a Fehér Keresztvendéglőbe, ahol az olaszok gyűlést tartottak. Ezalatt a németek nagy tömegben gyűltek össze a vendéglő előtt. Az olaszok távozásakor aztán összetűzés támadt, Olaszok és németek

kölcsönösen szidalmazták egymást, majd a botok kerültek elő. Sok diákot véresre vertek. Egyszer csak az olaszok revolvereként rántottak elő és a tömeg közé lövöldöztek. Tizenkét németet sebesítettek meg a lövések, mire még hevesebben tört ki a harc. A rendőrség, noha kivont karddal ütötte-verte a tömeget, teljesen tehetetlen volt, úgy hogy katonaságot kellett kérni a rend helyreállítására. Éjfélután két órakor ki is vonultak az olasz császárvadászok és a németeket szidalmazva, szuronysegezve rontottak neki a tömegnek. Ez alkalommal egy Pessey Ágost nevű fiatal festőt agyonszúrtak és többeket megsebesítettek. Erre a zavargók szétrebbentek és a katonaság hajnali négy órakor bevonulhatott a kaszányába.

Az éjjeli harc az egész városban roppant ingerültséget keltett és előrelátható volt, hogy a zavargások folytatódni fognak. Reggelre kelve kitűnt, hogy mind be vannak verve az ablakai azoknak a helyiségeknek, amelyeket az olaszok látogatni szoktak és nagy rombolás képét mutatja az az épület is, amelyben az olasz fakultás van elhelyezve. Az új folyamán százharminczöt olaszt kísérték be katonai fedezettel az országos törvényszékhez. A rendőrség az olasz diákoktól negyvenhat revolvert vett el. Erler dr. képviselő, alpolgár-

mester, tegnap táviratot intézett Körber miniszterelnökhöz, amelyben az innsbrucki lakosság fölháborodását ecsetelve a történetek miatt, az olasz fakultás haladéktalan bezárását sürgeti, különben még súlyosabb következményektől kell tartani, amelyekért egyedül a kormányt fogja terhelni a teelösség. A polgármester és az alpolgármester fölkeresték Schwartzenu báró helytartót is és tőle is az olasz fakultás bezárását követelték. A helytartó azt felelte, hogy Bécsből várja az utasításokat a teendők nézve. Az innsbrucki lapok rendkívüli kiadásokat adtak ki gyászkerettel, ezzel a címmel: „Német vért ontottak“.

Dél előtt tíz óra után a német diákok tömegesen vonultak az olasz fakultás épülete elé és a lehevesebben tüntettek az olaszok ellen. „Le az orgyilkosokkal!“ hangzott mindenfelől, éktelen fűtyölés és láma támadt és kövel dobálták az épület ablakait. A tüntetők száma egyre növekedett és délután már valóságos zendülés számba ment a tüntetés. Ezekre menő sokaság járta be zajongva, lárázva az utcákat és pusztítani kezdték az olaszok helyiségeit. A nép dühe különösen Körber miniszterelnök és Schwartzenu báró helytartó ellen irányul, akiket féktelen szidalmakkal illetnek.

„A TENGERPART“ TÁRCZÁJA.

A mama.

Irta: Molnár Ferencs.

I.

Már annyi ideje ment a vonat, hogy nem öröm, hanem kín volt az utazás. A nagy melegség belevette magát a rohanó kocsikba s hiába volt nyitva minden ablak.

Az egész kupében ketten ültek. A lengyel a sarokba huzódott, mellének szegte széles, erős fejét, az asszony a közepén ült. Mind a ketten azért haragudtak, mert a másik miatt nem hámozhattak le magukról valami kis ruhát.

Az éjszaka igen fűledt volt, mintha a közelgő zivatar összesűrítette volna maga előtt a levegőt. Végre a lengyel nagyon bágyadtan megszólalt:

— Bocsásson meg, asszonyom, de nekem volna egy ideám. Különben . . .

Valami kimondhatatlan nevet mormolt, pírulva, hogy nem a bemutatkozáson kezdte. Az asszony mosolygott. Sudár növésű uridáma volt. Az arcán örök mosoly bujdosott, hol a szája szélén, hol a szeme sarkában, hol finom orrczimpái mögött huzódva meg.

— Nos, halljuk az ideát.

— Hát . . . ha mind a ketten hátat fordítanánk egymásnak, esetleg . . . valami kis könynyebbséget . . .

Belezavarodott. Az asszony kisegítette:

— Hagyja csak. Most már csak kibírjuk reggelig. A hajnal hűvös lesz. Nyolczkor Pesten leszünk. Nem tud aludni?

Már félnapja utaztak együtt, jól ismerték egymás arczát, sőt apróbb szokásait is. Kénytelenségből tanulmányokat tettek egymáson s most, hogy megismerkedtek, mint régi barátok csevegték.

A hajnal is megjött s elaludtak mind a ketten. A tagbaszakadt lengyel csak éppen lehunyta a szemét, már aludt. Egy pillanatra még föl nézett s látta, hogy az asszony is alszik. A bujdosó mosoly eltűnt s szinte ridegen komoly, ernyedtt volt az arca.

Majd, hogy világosodott, mind a ketten aludtak, ahogy a vonaton szokott aludni az ember: fejfájással, mindig izzadva, mégis fázva s unos-untalan átriadva a teljes álomból a félálomba.

Hét óra felé horkolni kezdett a lengyel s erre az asszony föl nyitotta a szemét. Előbb a férfit nézett, aztán kibámult álmos csodálkozással a mezőkre, majd sóhajtott egyet, visszahajította fejét a börtámlára s tovább aludt.

Nyolczkor megérkeztek. A kiszállásnál

igen esetlen volt a lengyel. Látszott rajta, hogy nem szokott éjjelezni, mert nagyon szomorú volt. Az eső is zuhogott már, csupa pocsek volt minden. A lengyel nem beszélt, végre azonban kijelentette, hogy kocsit hoz.

— Elférünk ebben mind a ketten! — mondta az asszony, aki megint friss volt, mintha egész éjjel pompásan aludt volna.

A kocsi elindult velük.

— Tudja, hogy én fázom? — mondta a lengyel komolyan.

— Most már tudom, — felelte mosolyogva az asszony.

A lengyel elnézett az esőbe és halkán szólt:

— Nagyon pocsek idő.

— Az . . .

— Van valakije itt nagysádnak?

— Nincs.

A lengyel nagyon ránézett, úgy, hogy erre a nézésre felelni kellett az asszonynak:

— A férjem otthon maradt. Egyedül jöttem. Talán . . .

— Oh, dehogy . . . csak bátorságát csodálom.

Még robotgott egy ideig, az asszony sok mindent mondott el életéből s a lengyel oly kitünően hallgatta, hogy az asszony szinte sajnálta otthagyni. Mint amikor valaki így megtalálja egy személyben az ő egész publikumát,

ÉRTESÍTÉS.

== Mielőtt bevásárlásait az úri és női divat-cikkeken eszközli, ajánlatos a ==

SCHWARZ & GERŐ cég kirakatait Fiumében megtekinteni.

Ugyanott különlegességek női blousokban, jouponokban, női fehérneműekben és gyermek-konfekciókban

☛ a legnagyobb választék található. ☛

LEGUJABB.

— *Táviratok és telefon-hírek.* —

A házszabályok módosítása.

Budapest, nov. 5. A *Kossuth-párt* tegnap este tartott értekezletén egyhangulag elfogadta *Kossuth* Ferencz indítványát, hogy a házszabályok módosítására vonatkozólag *Tisza* István gróf miniszterelnök által benyújtott indítvány tárgyalásánál a párt minden tagja vegyen részt a vitában. *Polonyi* Géza pontokba foglalta a sérelmeket, amelyeket *Tisza* István gróf indítványa foglal magában és sürgette, hogy a párt mondja ki határozottan, hogy ebben a kérdésben előre visszaszűntesse a közeledésnek minden lehetőségét.

A *Szederkényi-párt* tegnap este szintén értekezletet tartott, amelyen határozati javaslatot fogadott el, mely szerint felháborodással utasítja vissza *Tisza* István gróf alkotmányellenes kísérletét.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 5. A képviselőházi ülésén *Feilitzsch* Artur báró elnökölt. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése és az elnöki bejelentések után a Ház folytatta a *Rába-szabályozásról* szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

A 4. §-nál *Rakovszky* István módosítást ajánl, mely szerint a kormány viselje a költségeket.

Bolgár Ferencz személyes kérdésben szólva, visszaszűntette *Batthyány* Tivadar grófnak azt a tegnapi vádját, hogy ő következtelen.

Batthyány Tivadar gróf válaszában szemére lobbantja *Bolgárnak*, hogy tavaly

amely egy szempillantással helyeselt, megért, hizeleg, csodálkozik.

A kocsi megállt. Az asszony szállt ki elsőnek.

— Itt lakom, látja . . . sürgönyileg béreltem szobát. Hát találkozunk holnap valahol. A kiállítási nagyvendéglőben, reggel . . . tizkor. Majd együtt bejárjuk a kiállítást. Helyes?

— Ahogy parancsolja.

— Isten önnel!

Minden bujdosó mosoly egyszerre a szemébe villant a köszönésnél. A kezét nyújtotta a lengyel felé, majd megfordult, fölkapta ruháját s bement a szálló kapuján. A lengyel csak nézett utána. Aztán egyszerre hátrafordult a kocsihoz.

— Hová megyünk?

A lengyel hirtelen fölrezzent s pirulva szólt:

— A körutra . . .

És hátrahúzódott a sarokba, most már még szomorubbán, hogy az az egy ismerőse is elvált tőle, egészen egyedül ebben az esős, locsogó, szomorú városban. És ahogy a Kerespesi-úton ment fölfele a kocsi, még gondolkozott és kibámult az utcára. Akkor még jobban elszomorodott a szíve, gyerekes, fájó mosolygás jelent meg széles, nagy arcán és hunyorgatva, fejét kissé félrehajtva, nagyon halkán szólt:

— Mamám.

Erezni lehetett, hogy ez a szó nagy buszusírás, négy nap magányosságon, ezen a sok pocsek felhőn tört keresztül a lelkében. Ismételte, már egy könnyel:

— Anyuczikám.

II.

Már a sok mindentől zavart volt a fejük. Az asszony mondta is:

— Elég ebből ennyi egy napra. Különben

ellenezte a házszabályok módosítását, most pedig mellette van.

Ezután még többen szólaltak föl személyes kérdésben, mire *Tallian* Béla földmívelésügyi miniszter *Rakovszky* István módosítása ellen nyilatkozott.

Az ellenzék névszerinti szavazást kért a módosítás fölött, ami megejtetvén, a Ház elvetette *Rakovszky* módosítását és azután részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

Következik *Tisza* István gróf miniszterelnök indítványának tárgyalása a házszabályok módosítása végett kiküldendő bizottság dolgában.

Kossuth Ferencz ellenzi az indítványt. Szerinte a házszabályok revíziójára nincs semmi szükség. A revízió megtorlás akar lenni az ellenzék tavalyi küzdelméért. De az ellenzék teljes erejét ki fogja fejtteni ellene. *Tisza* gróf ezzel az indítványával szelet vetett és vihart fog aratni. Határozati javaslatot nyújt be a házszabályok revíziója ellen.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy itt csak bizottság kiküldéséről van szó. (Nagy zaj a baloldalon.) Az ország közvéleménye előtt turcsa színben tűnnek föl önök a szólásszabadság védelmében. (Óriási zaj a baloldalon). Mai viselkedésük ismét bizonyítja, hogy gyökeres reformra van szükség.

A miniszterelnök a baloldal heves ellenmondásai és lármája közben folytatja beszédét.

Új képviselő.

Gyergyó-Szentmiklós, nov. 5. A képviselőválasztás tegnap késő este ért véget. *Sümegi* Vilmost, a függetlenségi párt jelöltjét választották meg 176 szónyi

is hét óra van már. Ha akarja, együtt is vacsorálunk itt a vendéglőben.

Előbb azonban sétálni mentek.

Most már nagyon összebarátkoztak. A lengyel tetszett az asszonynak és sétaközben már a karjába is kapaszkodott. Ha valaki így látta volna őket, biztosra vette volna, hogy férj és feleség . . . A lengyel nem is tudta, miért is jár ő itt a kiállításon karonfogva egy asszonnyal, holott egyedül jött Varsóból.

— Tudja mit? — szólalt meg egyszerre az asszony. — Jöjjön föl hozzám egy csésze teára.

— Én?

— Maga.

Nem fért a fejébe, hogy egy hölgy csak így meghívja őt. Felénken kérdezte:

— Sokan lesznek?

— Nem. Kevesen. Mi ketten leszünk csak.

És megint a szemébe szaladt villanva minden mosolygás. A lengyel megrémült és nem tudta, mit gondoljon. Az asszony reá se figyelt, csak sürgette:

— Holnap megint találkozunk itt kilencz-kor. Nos, akkor siessünk most, mert még aludni is kell . . .

Beültek egy kocsihoz és a lengyel borzasztóan zavart volt. Mintha a vesztőhelyre vitték volna. Az anyjánál nevelkedett gyerekkora óta, nagy istenfélelemben; a vallásos öreg asszony sirással nevelte. Erre a fiu is riva fakadt, öszszecsokolóztak és rendben volt minden. Nagyon lány volt a szíve a lengyelnek. Most is a mamájára gondolt s mivel már oly sokszor kért tőle tanácsot, maga elé képzelte az öreg asszonyt, hogy mit szólna ehhez a teához. De éppen, hogy behunyta a szemét, az asszony megfogta a karját:

— Nézze, itt vagyunk. Csak nem álmos?

többséggel képviselőnek. *Sümegi* Vilmos a Budapesten megjelenő *Magyarország* című politikai napilap kiadóhivatalának igazgatója.

Botrány az alsó-ausztriai tartománygyűlésen.

Bécs, nov. 5. Az alsó-ausztriai tartománygyűlés tegnapi ülése rendkívül viharos volt. A tárgyalás folyamán éjjel tizenegy órakor *Bielohlavek* azt mondta, hogy azok, akik *Lueger* születésnapján a polgármester ellen tüntettek, csupa éretlen ficzkók voltak.

Schneider: Cseh pimaszok voltak!

Seitz: Amig pálinka lesz, *Schneider* vigan él!

Schneider erre rárohant *Seitzre* és fel akarta pofozni. Ebből óriási botrány és dulakodás támadt. A zajongásban és kiabálásban a karzat is tevékeny részt vett. Az elnök végre is kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

Az ügy elbírálására összehívták a ház fegyelmi bizottságát.

Felpofozott hadügyminiszter.

Páris, nov. 5. A kamarának tegnap igen viharos ülése volt. A ház elfogadta a *Combes* miniszterelnök által is elfogadott napirendet, mely szerint a kamara bizalmat szavaz a kormánynak. Az ülés folyamán *Syveton* nacionalista képviselő megtámadta és felpofozta *André* hadügyminisztert. A képviselők erre felugráltak helyeikről s a kormánypárti és a nacionalista képviselők közt nagy dulakodás támadt. Az elnök nem tudta a rendet helyreállítani és kénytelen volt felfüggeszteni az ülést. *Syveton* képviselőt fegyveres erővel kellett eltávolítani a teremről.

— Én? . . . nem . . .

Kiszálltak s az asszony mondta:

— Nyujtsa a karját.

Fölmentek a lépcsőn s a lengyelnek már hideg veritek ütött ki a homlokán. Annyit pirult össze vissza a sok portás, pinczér előtt, hogy már sirni lett volna kedve. De úgy érezte, mintha az asszony vitte volna fölfele.

A szobában aztán leült. Mosolyogni próbált, mert hisz az idejövésen már túl volt. Mi lesz a vége ennek?

Az asszony letette kalapját, kis fehér kötenyt kötött és nekilátott a teaőzésnek. Addig is cigarettával kínálta meg a lengyelt. Az elfogadta és szótlanul nézte az asszonyt, hogy bárral apró fehér kezével, hogy tipeg ide-oda. Furcsa, de azt észrevette, hogy milyen finom, csöpp lakkezipője van.

Az asztalt is megterítette, s a lengyel odaült. Szembe ültek egymással, s egyszerre csak végigfutott a hideg a fiun. Látta, hogy az asszony nem úgy néz rá, mint máskor, hanem valami elkeseredett daczczal. S még hozzá sem nyult a párologó csészéhez, amint egyszerre kitört a sirás az asszonyból. Szegény lengyel csak nézte, gyürdöste az asztalkendőt, nem tudta, mit kell ilyenkor csinálni. Végre megszólalt:

— Kérem, miért sir?

Erre az asszony megfogta a két kezét, szoritotta puhán, melegen. A lengyel kétségbeesett:

— Mi baja?

— Oh, maga nem tudja . . . engem úgy bántanak . . . azért is jöttem egyedül, a férjem úgy kint . . . Meg is csait, egyre bántott . . .

— Oh, szegény asszony!

Fölkelt, melléje ment, s már-már neki is sirni lett volna kedve.

A háború.

Csifu, nov. 5. Ide az a hír érkezett, hogy a *Port Artur* előtt levő orosz hadihajók egy kivételével mind elsüllyedtek. A japánok lankadatlan erővel folytatják az ostromot. Az oroszok kénytelenek állásaikat egymásután kiüríteni s most már a tengerparthoz közel eső csatadellákba vonultak vissza. A japánok bombázása különösen az északi fronton tett nagy rombolást az orosz erődírményekben. A golyózápor különben magában a városban és a kikötőben is óriási pusztítást okoz.

London, nov. 5. A *Daily Telegraph* táviratozza *Tokióból*, hogy e hó 2-án az oroszok elkezdtek a város és a várat körülvevő erődírmények között fekvő legkülső épületeket és erődöket a légrépíteni. A városban nagy az izgatottság. A lakosság menekülni készül. Az orosz hadihajókat állítólag számtalan ágyugolyó érte; a lövések e hó 2-án egy ágyunaszádot elsüllyesztettek.

Sanghaj, nov. 5. Itt megerősítik azt a hírt, hogy a japánok a *Port Artur*tól északkeletre fekvő főbb hadállásokat elfoglalták. A *Viktória* angol gőzösnek, mely ökörhús-szállítmányt vitt, sikerült a blokádvonalat áttörnie.

Sanghaj, nov. 5. *Port-Artur* ostroma szakadatlanul tart. Tegnap a várban egy puskaporos raktár fölrobbant s ez alkalmal sokan megsebesültek.

Az orosz-angol bonyodalom.

London, nov. 5. Oroszország és Anglia közt teljes megegyezés jött létre a hulli eset ügyében kiküldendő választottbírók összeállítására és tevékenysége dol-

— Magához bizalmam van, — folytatta halk sirással az asszony, — olyan jó fiu. Simogatta a kezét, majd fölkel, s mindkét karját szorosán a lengyel nyaka köré kulcsolta:

— Nagyon szeretem magát . . . Nincs senkim ezen a világon . . .

A lengyel még mindig nem tudta, hogy miért van ő itt, miért szereti őt az asszony és miért történik minden úgy, ahogy történik.

Az asszony csak tartotta a nyakát, hozzásimult, s a vállára hajtotta a fejét. A lengyel neveléses figura lett, félrefordította a fejét, hogy ne érezze az asszonyi haj illatát. Így voltak néhány pillanatig, nagy csendben. A lengyel szeretett volna otthon lenni. Aztán végre is visszafordult az asszony felé. Az már mosolygott s könnyein keresztül a szemébe nézett s szinte csodálkozva, valami idegen hangon, nagyon csöndesen szólt:

— Szeretlek . . .

És szorosabban ölelte. A lengyel megrázódott.

— Kérem! — szólt oly hangon, aminőn a lányok szoknak, ha nagyon merész velük szemben az ember.

— Szeretlek!

A lengyel eltolta magától, de már érezte, hogy nem tud ellentálni. Nagyon ideges volt és szeretett volna egyszerre kirohanni innen. Fuldokló hangon szólt:

— Kérem . . . én becsületes ember vagyok. Én megesküdtem az anyámnak . . .

Az asszony leült s az asztalra hajtotta a fejét. A lengyel lábhegyen a székhez lopódzott, vette a kalapját. Az asszony háta mögött állott s szinte siránkozó mosolylyal, a kalapot nagyon gyorsan forgatva izgatott ujai közt, csöndesen mondta:

gában. A választottbírók Párisban fog összeülni.

Tanger, nov. 5. *Rosdesztvenszkij* tengernagy látogatást tett az itteni kikötőben horgonyzó *Kléber* francia hadihajó parancsnokánál. A hajók egymással a szokásos üdvözlőlövéseket váltották.

Az orosz tengernagy a *Kléber* hajón tett látogatása után a *Diana* angol cirkálóhajó parancsnokát kereste fel. Azután *Mohammed el Toress*-nél, a szultán képviselőjénél tisztelgett, ki a látogatást viszonzta. A találkozás igen szives jellegű volt.

Egy orosz hadihajó, amelyet a nyílt tengerre küldtek ki, a tengerszorost egész éjjel megvilágította reflektoraival.

Gibraltár, nov. 5. Négy angol sorhajó parancsot kapott az indulásra.

Egy hadihajónk zátonyon.

Cittanova, nov. 5. Tegnap délután két órakor a *Mária Terézia* pánczélos cirkálóhajó a *Quieto* kikötőből kijövet a vallei sekély vízben zátonyra jutott. A *Habsburg* cirkálóhajó megkísérelte a *Mária Teréziát* elvontatni. — A *Mária Terézia* 1893-ban épült. Tonnatartalma 5200, hossza 107, szélessége 16 méter sebessége 18 tengeri mértföld. A hajógép 9000 lóerőt fejt ki. A hajón két 24 centiméter kaliberű torony-ágyu, tizenkét 15 centiméter kaliberű és husz gyorstüzelő ágyu van.

Az innsbruoki zavargások.

Innsbruck, nov. 5. Az éj folyamán óriási mértékű oltótték az olaszellenes tüntetések, úgy hogy attól kellett tartani, hogy vér fog folyni az utcákon. Fél

— Én megesküdtem, kérem.

Az ajtóhoz ment. Ott mondta:

— Az anyámnak.

S kiosont, már a küszöbön mondvá:

— Kezeit csókolom.

Künn megállt egy pillanatra, nem tudva megbírálni, hogy nagyon helyesen vagy nagyon helytelenül cselekedett-e. De a szobában minden csöndes maradt. Akkor a fejére tette a kalapját, s gyerekes örömmel rohant le a lépcsőn, szinte hangosan mondvá:

— Megesküdtem a mamámnak . . . a mamuczikának . . .

És minden értelem nélkül hozzátette, elégedetten, mintegy annak bizonyosságául, hogy ime, mint gondol rá:

— Mamuczikám . . .

III.

Egyedül ült a lengyel másnap reggel kielenczkor a vendéglőben.

— Ostoba vagyok, — gondolta, — hogy még várom. Csak nem jön el a tegnapi eset után.

Kialudta jól magát az éjjel, s érezte, hogy nem érett férfihez illő módon cselekedett.

— Számár voltam, — mondta. Azzal cigarettára gyújtott, s elnézett a korzó felé. Arra gondolt, hogy most talán már soha többé nem látja az asszonyt. Pedig már úgy hozzászokott. És valami apró fájdalom, amely erre a gondolatra lelkében éledt, mutatta, hogy más az, a mikor egy asszonyhoz szokik az ember. Szép is volt, nagyon . . .

Aztán hirtelen nagyon megijedt, mert úgy látta, mintha a korzón jönne az asszony. Fölállott, hisz az asszonyok nem bocsátanak meg annak, aki eljátszotta az alkalmat. Aztán dühbe jött:

— Mit töpregek! Mindenkinek van joga a vendéglőben ülni. Ha idejön, jó, ha

órával éjjel előtt az egész helyőrség kivonult, hogy megtisztítsa a zavargóktól az utcákat. A tömeg szidalmakkal illette s kigunyolta a katonákat és kijelentette, hogy addig szét nem oszlik, míg a katonaság ei nem vonul. Erre visszavonták a katonaságot s a tömeg csakugyan széteszlott „Halál az olaszokra!” kiáltások közben.

Katasztrófa a tengeren.

Bone (Algir), nov. 5. Holbironnál az algiri hajóársaság két gőzöse, a *Gironde* és a *Ciassino* összeütközött. A *Gironde*, amelyen száztiz utas volt, olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy csakhamar elsüllyedt. Száznál több utas a tengerbe fullt.

A kártya.

Budapest, nov. 5. Az itteni büntetőbírók ma tárgyalta *Szaczelláry György* országgyűlési képviselő és *Dungyverszky László* bácskai milliomos ismeretes kártyaaffairejét. *Szaczelláry* megjelent a tárgyaláson, *Dungyverszky* ellenben kültöldön van. A bíróság *Szaczelláry Györgyöt* tiltott szerencsejáték által elkövetett kihágás miatt kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte és elrendelte a távollevő *Dungyverszky* nyomozását.

Gyilkos házmaster.

Budapest, nov. 5. A Bezerédy-utca 11. számú házban *Semberi András* házmaster összeveszett a gazdájával, *Krause Izidor* fővárosi tekintélyes mérnökkel. Ma reggel a házmaster revolverrel hatolt be gazdája hálószobájába és rálőtt *Krause Izidorra*, aki súlyosan megsebesült. *Krause fiát*, *Tivadart*, aki segít-

nem jön ide, az is jó. Bánom is én.

És büszkén, jogainak tudatában, nagyuri fölényvel vetette magát hátra a székben.

És jött az asszony. Mosolygott:

— Ah, ön már itt van? Pontos, pontos!

A kezét nyujtotta.

— Nem is tudja, — folytatta, — hogy mily hálával tartozom önnek.

— Nekem?

— Igen . . .

Leült melléje és szomoruan nézett a férfi szemébe.

— Maga egy hős, félisten! Magának köszönhetem a lelkem nyugalma, a becsületemet. Adja a kezét.

A lengyel elfelejtette azt az érzést, hogy számár volt tegnap este. Kezdte hinni, hogy félisten, s ezért bizonyos büszke öntudattal nyujtotta a kezét. Az asszony hosszan, erősen szoritotta meg.

— Meg szeretném csókolni ezt az erős, becsületes kezét . . .

Erre visszakapta a lengyel. Az asszony már könnyezett. Kitépett mellcsokrából egy rózsát:

— Ezt adja oda, ha száradtan is, az anyjának. És mondja meg neki, hogy csókolta a kezét egy szerencsétlen, nyomorult asszony . . . akit az ő fia a becsületesség szélérelől rántott vissza . . .

A lengyel érezte, hogy ő van most fölényben, s ridegen szólt, zsebredugva a rózsát:

— Ma a műipari osztályt nézzük meg.

IV.

Este megint együtt sétáltak. Az asszony álmodozva szólt:

— Oly szép az este . . . Gyalog megyünk haza. Ugy-e elkísér?

— Nagyon szivesen.

ségére sietett atyjának, egy lövéssel *színtén megsebesítette*. Krause Isidor olyan súlyos sebet kapott, hogy *rövid idő múlva meghalt*. A gyilkos házmestert a rendőrség elfogta.

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai ezentúl mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deka 34. szám* alatt levő dohánytözsdeben (a Hungária-szálló és a Csizmas-féle fióküzlet között.)

— **Személyi hír.** *Machnich* dr. vegyiai püspök tegnap reggel Fiuméba érkezett és délután továbbutazott Zárába.

— **Az Imre-alap jutalmazottja.** *Donáth* Imre miniszteri osztálytanácsost, a fiumei kormányzóság tanügyi előadóját, kiváló érdemei elismerésül a király 1898-ban a koronás arany érdemkeresztrel tüntette ki. A közkedveltségben álló tanférfi itteni tisztelői ez alkalommal teremtették meg az *Imre-alapot*, amelynek kamataiból minden Imre-napján tizkoronás aranyat kap az ospedale-utcai állami elemi fiúiskola legjobb tanulója. Ma délelőtt volt a jutalom ünnepélyes átadása, amely alkalomra összegyűlt az iskola egész ifjusága és az egész tanítói kar, *Kárpáti* György igazgatóval az élén. Megjelent a szép ünnepen *Donáth* Imre miniszteri osztálytanácsos is, akit nevenapja alkalmából úgy a tanítói kar, mint az ifjuság melegen üdvözölt. *Donáth* osztálytanácsos szíves szavakkal köszönte meg az üdvözlőt, aztán átadták a jutalmat a kitüntetettnek: *Michélich* Árpád IV. osztálybeli tanulóknak, akihez *Donáth* osztálytanácsos és *Kárpáti* igazgató biztató, buzdító szavakat intéztek. Az ünnepet szavalás és ének fejezte be.

Elkísérte. És a szálló kapuja előtt minden átmenet nélkül, egészen természetesen, mintha tegnap semmi sem történt volna, hideg nyugalommal mondta az asszony:

— Jöjjön fel egy csésze teára.

A lengyel nyugodtan ment föl. Utóvégre is a tegnapi eset után igazán csak tea következhetik.

Ugyanaz a bevezetés. Az asszony kötenyt kötött, babrált, megfőzte a teát. Aztán odament a lengyelhez, megsimogatta az arcát.

— Mindjárt forr, édesem . . .

A lengyel nyugodtan — hisz a tegnapi eset után semmi sem történhetik már — átfogta a bal karjával az asszony karcu derekát és beszélgetett vele a kiállításról, az időről, Budapestről:

— Jesszus, már forr!

Eloltotta a spirituszlámpát, és öntögetni kezdte a teát. A lengyel mögéje állott. Az asszony egyszerre csak hátrakapta a fejét, úgy, hogy a lengyel vállára nyugtatta. Összenéztek. Az asszony mosolyogva szólt:

— Hány cukrot tegyek bele?

A lengyel is mosolygott és szép csöndesen ráillesztette az ajkát az asszony ajkára, megcsókolta, szinte hidegen. Aztán még egyszer megcsókolta, már erősebben, át is ölelte, hogy az asszonynak kibomlott a haja. Szinte vadul csókolta már.

Az asszony bűgva, szerelmesen kaczagott a csókok között. Kaczagva azt mondta egyszerre csak:

— Adja . . . Add vissza a rózsát . . .

A lengyel kivette a rózsát a zsebéből, megszagolta, megcsókolta és visszaadta. Kissé szomorúan, de boldogan mosolygott és mentegető hangon, szinte szánakozva mondta:

— Anyuczikám . . .

— **Jön az Ultonia.** Az *Adria* tengerhajózási társaság ma *Nápolyból* táviratot kapott, mely szerint az *Ultonia* hajó ma délben odaérkezett. A hajót hétfőre Triesztbe varják. Onnan az *Ultonia* Fiuméba jön és e hó 10-én már New-Yorkba indul a kivándorlókkal.

— **Kirándulás Pólába.** Vasárnap, e hó 6-án a szokásos kirándulás Pólába a *Liburnia* hajóval fog megtörténni. Indulás Fiuméből reggel 7 óra 45 perczkor, visszautazás Pólából délután 4 órakor.

— **Uj sport-egyesület Fiumében.** Amint értesülünk, városunkban új sport-egyesület van alakulóban, amelynek főcélja a football-játék művelése és terjesztése. Örömmel üdvözöljük az új egyesületet, amelyre különösen nálunk valóban nagy szükség van, mert a fiatalságnak tulnyomó része egész héten a négy fal között kénytelen görnyedni. Ilyen körülmények között szinte életszükséglet a test megfelelő edzése, amely cél elérésére mindenestre nagyon alkalmas a labdarugás. E játéknál a test minden porcikája — elsősorban a láb és a tüdő — folytonos működésben van és emellett nemcsak a résztvevőknek nyújt kellemes szórakozást, hanem a nézőknek is élvezetes látvány. Azt hisszük, nem szükséges ezt adatokkal bizonyítanunk, mert hiszen ha nem állana csakugyan így a dolog, akkor nem tódulnának ezrével, sőt tizezérel az emberek az egyes matchekre, amint ez nemcsak a sport őshazájában, Angliában, hanem Budapesten, Bécsben, Berlinben és mindenütt tényleg történik. Az alakuló egyesület tagjai már a tavasz óta rendszeresen gyakorlatoznak a Pioppin levő *Kvassay-telepen* és őszintén ajánljuk mindenkinek, aki e szép és egészséges játékot nem ismeri, hogy egy vasárnap délután a football megismerésére szenteljen.

— **Verekedő pénzügyőrök.** Tegnap éjjelkor a Pomerio-utczában két asszony és két pénzügyőr beszélgetett egymással. Egyszerre a két pénzügyőr között élénk szóváltás támadt, majd tettelegességre került a dolog, miközben az egyik kardot rántott és társát fején megsebesítette. Erre azután a támadó elsietett, de a sebesült kivont karddal üldözőbe vette. Végre is rendőrök fogták el és fegyverezték le a kivont karddal szaladgáló embert. A megsebesült pénzügyőrnek, kinek fején hét centiméter hosszú vágás van, a mentőállomáson kötötték be sebeit. Onnan a rendőrségre kísérték, ahol megmonda, hogy *Szupán* Sándornak hívják. A rendőrség telefonon értesítette a pénzügyőri laktanyát, aholan egy szemlést és egy felvigyázót küldtek ki, akik *Szupánt* a pénzügyőri kaszárnyába kísérték. A másik pénzügyőr, ki *Szupánt* megsebesítette, eddig nem tért vissza a kaszárnyába. A tett indító oka az asszonyok miatt támadt összeszólalkozás volt.

— **Ebmarás.** *Rivosecchi* Benedek 18 éves napszámost tegnap reggel, alig hogy a Cinque Vicoli-utca 6. számú házban lévő lakásáról távozva az utcára lépett, egy kóbor kutya jobb czombján megmarta. Az első segélyt a mentőállomáson nyújtották neki.

— **Apró hírek.** *Pavani* Giusto állapota, aki, mint lapunkban megírtuk, csütörtökön délután öngyilkossági kísérletet követett el, igen súlyos. Az orvosoknak eddig nem sikerült a koponyába behatolt golyót eltávolítani. A rendőrség kutatja, hogy honnan szerezte *Pavani* a revolvért, melylyel életét szándékozta kioltani. — Tegnap délután temették el *Skaler* Mihály gyári munkást, aki, mint közöltük, a Selino-erdőben felakasztotta magát. *Kukanics* dr. róm. kath. plébános megtagadta a koporsó beszentelését.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

TARKA VILAG.

Elmés variációzó.

Dusenak a „Monna Vanná”-ját végignézte *Ignotus* is, a kitűnő író. Előadás után, vacsora közben, megkérdezte tőle egy hölgy-ismerőse:

— Láttá már ezelőtt is Dusét?

— Oh, nagyon régen. Már a hatvanas években.

Tudniillik kedves szokása, hogy mikor régmúlt időkről szól, mindig a „hatvanas évek”-re hivatkozik. A hölgy ránézett *Ignotusra*, aki még a három X-nek is az elején van, és mosolyogva mondta:

— Nemde, akkor így kiáltott föl: „Dusét látni és aztán — megszületni”.

A buzgó szerkesztő.

Erősen magyarosodik már Budapest új nemzedéke és a legjobban megérik ezt a fővárosi német lapok, amelyek ma márcsak nagy ügygyel-bajjal tudnak szert tenni németül tudó munkatársakra.

Az egyik német lap egyik munkatársát is folyton azzal gyötörte a szerkesztője, hogy nem jól ír németül. Pedig hát a fiú klasszikus németiséggel beszélt, csak hogy magyar fiú létere nem ismerte az utcai német nyelv zamatosságait.

Egyszer az ősről kellett egy kis hangulatos hírt írnia és hogy megtréfálja a szerkesztőjét, szóról-szóra prózában írta le Goethe egyik költeményét. Aztán jámbor arccal átadta a szerkesztőnek.

A szerkesztő néhány percz múlva idegesen hívatta be a fiút:

— Hallja, kérem, ön abszolúte nem tud németül! Nézze, mennyi munkámba került, amíg kijavítottam a szórendi és mondat-szerkezeti hibákat!

Meg is mutatta a kéziratot, amelyet keresztül-kasul huzgált, korrigált a kegyetlen szerkesztői czeruza. A fiatalember nem szólt semmit, hanem sarkonfordult és kiment. De csakhamar visszajött és nyomában a szolgálhozott vagy husz kötetet.

— Hát ez mi? kérdezte a szerkesztő.

A fiatalember szeliden válaszolta:

— Goethe összegyűjtött munkái. Gondoltam, ha már belekezdett a szerkesztő ur Goethe javított kiadásába, hát csinálja is meg egészen!

Lefőzött hódító.

Egy aszfaltbetyár megszólított az utcán egy nevetőszemű, csinos asszonykát, aki egy kis csomaggal sietett hazafelé.

— Nem nehéz az a csomag?

— De bizony nehéz!

— Talán lehetnék szolgálatára?

— Miért ne!

Az aszfaltbetyárnak fölragyogott a szeme erre a barátságos hangra. Hosszu prakszisa alatt még sohasem akadt ilyen nyájas fogadtatásra. No, itt ugyan könnyű dolga lesz! Vette a csomagot és vigan lépegetett a szép asszony oldalán. Mikor a kapuba értek, epedve mondta:

— Mikor láthatom újra?

A menyecske biztató mosolyival válaszolta:

— Akár most mindjárt jöjjön föl.

Az aszfaltbetyár majd kiugrott a bőréből örömeiben. Csak úgy röpült fölfelé a lépcsőkön. Az asszonyka nyájasan betessékelte a lakásba:

— Csak tessék! Legyen szerencsénk nálunk!

Az aszfaltbetyár benyitott és meghökkenve állott meg az ajtóban. Az asztal ebédre volt megterítve és a férj ült az asztal mellett. Az asszonyka nevetve mondta:

— Édes férjem, van szerencsém bemutatni ezt az urat, aki városunk legujabb aszfaltbetyárja . . . Tessék helyet foglalni nálunk . . .

A férj, aki rögtön belement a tréfába, szintén biztatta, hogy csak üljön le, de a gavallér köhögésbe fojtott mentegetődzésekkel gyorsan kihátrált a szobából.

KÖZGAZDASÁG.

Az üzleti titok megvédése.

Lapunk október 16-iki számában közöltük egy helybeli kereskedő panaszát amiatt, hogy az üzleti titok a szállítási vállalatoknál nem részesül kellő védelemben. Hogy ezt a bajt nemcsak minálunk, hanem országszerte érzik, arra legjobb bizonyosság az, hogy Reitzer Lipót szegedi gyáros és nagykereskedő ugyanebben a dologban igen életrevaló és megszívlelendő indítványt terjesztett a szegedi kereskedelmi és iparkamara elé. Az indítványt alább közöljük.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy a cikkben említett zárt fuvarlevél mintáját Reitzer kamarai tag megküldte szerkesztőségünknek is, azt tényleg mi is minden tekintetben megfelelőnek és célravezetőnek találjuk és épp ezért megtekintés végett bármikor szívesen rendelkezésre bocsátjuk érdeklődő kereskedőinknek.

Reitzer Lajos indítványa így szól:

Minden nagyobb terjedelmű vállalatnak egyik legértékesebb tőkéje: *üzletfeleinek czimanyaga*, mely nagy félelemmel lesz őrizve. Ezen óvatosság annál is inkább van helyén, mivel csak évek hosszú során át szívós kitartással és *óriási áldozatok árán* gyűjthetjük és tágitathatjuk vevőink számát. Szállítási vállalatainknak évtizedek óta fennálló és a mai igényeknek már meg nem felelő rendszere azonban arra kénytelen bennünket, hogy fáradozásunk gyümölcsét, azaz üzletfeleinek czimanyagát a mostani fuvarlevelekkel *mi magunk visszájuk a nyilvánosságra* és habár az illető szállítási vállalatok, ugymint a vasutak, valamint a gőzhajózási társulatok a czimek titoktartására, amennyire csak lehet, kellő szigorúságot alkalmaznak, ezen óvintézkedés már csak azért sem tökéletes, mivel addig, míg a fuvarlevelek hivatalos kezelés alá jutnak, azok sok kézen mennek át, így például:

1. Legtöbb esetben az elszállításra kész áru a szállítólevelekkel egyszerű kocsisoknak lesz átadva, kik néha — anélkül, hogy azt itthon sejtjenék — földadás alkalmával oly idegenektől kérnek némi utbaigazítást, kik esetleg ezen alkalmat hátrányunkra kihasználhatják.

2. A vasutnál és hajónál legtöbbszörre oly alantas közeg látja el a mázsalást, illetve veszi át a küldeményeket, ki — kellő intelligencia hiányában — a fuvarlevelekkel akként bánt, hogy mindenki, aki akkor véletlenül a raktárban megfordul, akarva, nem akarva, abba belepillanthat.

3. Kisebbs kereskedelmi helyeken a tisztességtelen verseny napirenden van és éppen az oly kisebb állomásokon a kereskedők az állomási irodába annyira bejáratosak, hogy a vasuti hivatal a visszaélések ellen majdnem védtelen.

De van ennek a mostani rendszernek más hátránya is. Sűrű esetben előfordul, hogy némely árut nem itthonról szállítunk, hanem — *hogy versenyképesek lehessünk* — az illető gyárosunkat vagy szállítónkat megbizzuk,

hogy saját fuvarlevelünkkel juttassa azt *közvetlen vevőink címére*, mely körülmény szintén visszaélésre ad alkalmat.

Az útja és módja a czimanyaggal való visszaélésnek igen sokféle és a mostanirendszer mellett ép oly könnyű is. Ennélfogva ezen bajnak megszüntetésével komolyan és sürgősen kell foglalkoznunk. Egyszerű és helyes megoldása volna a következő mód: ha a fuvarlevél — a csatolt minta szerint — úgy mint egy *zárt levelezőlap perforirozva és gummi-rozva lenne, úgy ennek mostani alakja változatlanul maradhatna és czélunknak teljesen megfelelő volna az esetben, ha a szállítási vállalataink megengednék, hogy a küldemények ne szóljanak* úgy, mint eddig, *közvetlen annak nevére, kinek az árut menesztjük*, hanem csak az illető *leadó állomásnak*, s a fuvarlevél *hátlapjára írjuk azon tulajdonképpeni címet*, melyre küldeményünk szól és ha azután a fuvarlevelet perforirozott részén beragasztjuk, úgy addig, míg ezen okmány rendeltetési állomásra megérkezik, mindazok, kiknek kezében időközben megfordul, csak azt tudhatják, hogy hova szól a küldemény, de sejtelmük sincs s nem is lehet, hogy kinek megy az áru, a leadó állomás ellenben a fuvarlevél perforirozott részét felbontja és annak belsejéből megtudja, hogy kit kell a küldemény megérkezéséről értesíteni. *A feladó állomásnak hivatalos kezeléséhez a czimzett neve felesleges*, ezt egyszerűen *folyszámmal lehetne pótolni*. A feladó itthon a fuvarlevél kiállításakor ha utólagos rendelkezés válik szükségessé, tudja, hogy az melyik számu fuvarlevéllel kell foganatosítani. Azok, kiknek nincsen érdekében czimüket megővni, esetleg használhatják az eddigi fuvarleveleket, míg ismét olyanok részére, kiknek érdekében áll czimanyagukat a nyilvánosság elől megőrizni a számozott és perforirozott fuvarleveleket kellene rendelkezésre bocsátani, *melyekért valamivel nagyobb kezelési díjat szedhet be a vasut*.

Eleintén bizonyára többféle akadály mutatkoznék, azonban az ügy lényeges fontossága követeli, hogy az illető körök ezen reformmal jóakarattal, behatóan foglalkozzanak és akkor a megfjítés kulcsa bizonyára megtalálható is lesz.

Ezen ügynek ilyen módon való megoldása igen egyszerű és hálás, valamint czélszerű újítás is volna, melyhez remélhetőleg a többi államok is csatlakoznának.

Kérem a tekintetes kereskedelmi és iparkamarát, szíveskedjék ezen fontos ügygyel érdeme szerint foglalkozni, azt felsőbb helyre beterjeszteni és indítványomat az összes testvérekamaráknak pártolás céljából megküldeni.

+ **Veszta kőolajipari részvénytársaság.** Mult hó 31-én tartották Zágrábban a horvát leszámolóbank helyiségeiben Sverljuga Ferencz igazgató elnöklésével a Mac Garvey William H. által alapított Veszta kőolajipari részvénytársaság alakuló közgyűlését. A társaság czélja Horvátországban és Szlavóniában furásokat eszközölni petroleum után. A társaság részvénytőkéje egyelőre 2000 darab teljesen befizetett 200 koronás részvényből áll, ami 400.000 koronát tesz ki. Az igazgatóság

tagjai lettek: Mac Garvey William H., Mac Garvey Fred J. dr., Olczewski Szaniszló dr., Pongráts Gusztáv, Schossberger Viktor báró, Sverljuga Ferencz és Zeppelin Eberhard gróf.

+ **A budapesti malmok üzemredukciója.** Azon abnormális jelenség hatása alatt, hogy a lisztkészletek október második felében is jelentékeny szaporodást mutatnak, a budapesti malmok tegnap tartott értekezletén végre sikerült az őrlési üzem közös redukcióját célzó tárgyalásokat befejezni és végleges megállapodásra jutni. A budapesti malmok megállapított üzemredukciója a normális üzemnek körülbelül 30 százalékát teszi és azonnal hatályba lép, a mennyiben a budapesti malmokban a teljes üzem már e hét végén, szombatról vasárnapra felfüggesztik. Az üzemredukció érvényességének tartama, melyet már eleve 1905. augusztus hó elejéig állapítottak meg, a fenti, körülbelül 30 százalékot kitevő mennyiségben addig marad érvényben, míg a budapesti malmok lisztkészletei a normális 250.000 métermázsát kitevő mennyiségre süllyednek vissza és csak az esetre, ha a készletek tovább apadnának, van az üzemidőnek fokozatos meghosszabbítása kilátásba véve. Ennek előfeltétele természetesen az összes nagy vidéki malmok csatlakozása, melyek már e hét elején Budapesten lefolyt gyűlésükön kimondták elvi hozzájárulásukat.

A budapesti szakkörök egyértelműen megvannak győződve arról, hogy a most észlelhető beteges állapotokat, melyeknek visszaátása az osztrák malmokat is érzékenyen károsítja, csak úgy lehet megszüntetni, ha úgy a magyar, mint az osztrák malmoknak engedélyezendő czélszerű vámvisszatérítés által ezeknek a liszt-kivitel a külföldre lehetővé tételük és így egyidejűleg a finom lisztnek belföldi értékűje emeltetik.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Európa szálloda. Urbach M., Hartmann dr., Deutsch T. Budapest. — Sallmayer. E. Bécs. — Korber M. Laas. — Scarpa R. Veglia. — Fleischmann M., Lövény M. Budapest. — Simon A. Karlsbad. — Hirsch D., Stum M. Bécs. — Stock S. Trieszt. — Reich O. Bécs. — Gurauer O. Budapest. — Sessler F. Bécs. — Felmann, Pusztaly Budapest. — Dobseczky R. Czernovicz. — Fáy A., Weiss Ödön Budapest.

Lloyd szálloda. Friedmann József, Sinnerich Eliz, Spitzer Ernő, Schlesinger Henrik, Rónay Frigyes Budapest. — Kundt Henrik Trieszt. — Knöplmacher Gyula. Prém János Bécs. — Zágór Mátyás Adelsberg. — Borelli Lajos Póla. Tomasevich János Podstrana.

Dedk szálloda. Riedel Mihály és fia Bécs. — Nezszkovics M. Grác. — Szentkirályi István dr. Budapest. — Szentkirályi M., Geduly F. Tápió-Szent-Miklós. — Dabrowski Lajos dr. Krakkó. — Landesmann J. Vukovár. — Leitner Jenő és neje Budapest.

Hungária szálloda. Ipaviz János Görz. — Sbioloni Spiridione Trieszt. — Spitzer Henrik Zágráb. — Bányai Rácz Sándor Turkeve. — Grubič N. Zágráb.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy a

Budapesti KOVALD PÉTER és FIA, cs. és kir. szabadalmazott kelme- és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyáranak képviselőjét az itteni piaczon átvettem.

		-től -ig		Vegytisztítási árak:		-től -ig	
Egyszerű selyem ruha	Kor.	5	8	Női tavaszi kabát vagy gallér	Kor.	2	8
Diszes selyem ruha	"	8	12	Báli belépő	"	2	40
Diszes menyasszonyi vagy estélyi ruha	"	12	30	Férfi öltöny	"	4	6
Selyem blouse	"	1	60	Szalon-, frakk vagy tenisz öltöny	"	5	6
Selyem derék	"	2	40	Felöltő	"	3	5
Szővet ruha	"	5	7	Téli kabát	"	4	8
Szővet ruha selyem béléssel	"	6	10	Selyem vagy bársony mellény	"	1	1
Szővet blouse	"	1	60	Nyári mosó mellény	"	60	80
Szővet derék	"	2	8	1 pár férfi vagy női keztyű	"	—	—
Szővet alj	"	3	6	Báli keztyű	"	50	120
Selyem alj	"	4	8	Fehér bőrczipő	"	120	3
Egyszerű mosó ruha	"	3	60	Férfi nyakkendő	"	20	40
Diszesebb batizst ruha	"	5	8	Asztal- vagy ágyterítő	"	2	5
Női téli kabát vagy gallér	"	8	10	Vattirozott paplan, szövet vagy selyem	"	3	8

Amidőn ezen újabb vállalkozásomat a. n. é. közönség figyelmébe ajánlom, számos megbízását kérem és vagyok kiváló tisztelettel

WALDMAN N. Via Ponte 1.

Tőzsdéi árfolyamok.

Értéktőzsdék.

(Zárások.)

1904.

november

4 5

Budapest. Aranyár.

4% Koronajár.	4%	K. 119.—	
3 1/2%		98.10	
		89.—	
Magyar földteherment.		98.35	
4% Morv. Szlavon.		98.50	
Tisza-szab.		163.—	
Osztrák papírjár.		99.50	
ezüst.		100.—	
arany.		119.50	
korona.		99.75	
Osztrák-magyar bank		1630.—	
Magyar hitelbank		790.75	791.—
Osztrák hitelbank		671.50	670.50
Osztrák-magyar vasut		656.75	
100 márka		117.57 1/2	
London vista		239.30	
Páris		95.27 1/2	
20 frankos arany		19.04	
100 lira (olasz)		95.25	
20 márka		23.50	

Bécs. Magyar hitel.	K. 792.—	791.—
Osztrák hitel.	672.25	670.50
Rimamurányi	515.50	
Union-bank	541.—	
Magyar államvasut	657.50	655.50
Leszám. bank	453.50	
Jelzálogbank	519.—	
Adria	470.—	
Länderbank	449.50	
Lloyd	720.—	
Török sorsjegy	131.75	
Berlin. Osztrák hitel.	211.25	211.40

Budapesti árutőzsde.

Buza			
" április	10.01	9.96	
Rozs			
" április	7.84	7.84	
Zab			
" április	7.13	7.13	
Kukoricza október			
" május	7.42	7.42	
Zsir	65.—	65.50	
Szalonna	55.—	55.50	

Newyorki gabonatőzsde.

(Sürgönyjegyzés.)

Busa loco	Cent.	119 1/8	
december		117	
márczius	112 1/4		
Tengeri	Cent.	58 1/4	
december		51	
márczius			
Fuvardíj Liverpoolba	pence	1.	

Gyarmatárak.

Kávé.

Havre Santos good average:

December	Frank	45.—	
Márczius		45.50	
Május		46.—	

Hamburg Santos good average:

December	Márka	36.50	37.50
Márczius		37.25	37.75
Május		37.75	38.25

Newyork:

Fair Rio loco	Cent.	8 1/16	
December		6.70	
Május		7.05	

Cukor.

Prága frco Aussig kész	K.	29.40	29.30
" " " " " " " "		29.30	29.30
frco Prága raff.			

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Sok pénz!

500 koronáig kereshetnek minden rangu egyének havonként, risikó nélkül mellékkereset gyánant. Bővebbet A. B. 28. alatt Annoncen Bureau des „Merkur” Stuttgart, Schwabstr.

Nevelőnői állást

keres fiatal német kisasszony, aki taníthat is. Czim: A. B. postrestante Abbazia.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Kiváló szerencse Töröknel!
Felülmulhatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyereségénél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 13-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Ezsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... korona összegben { utánvételezni kérem }
 { postautalvánnyal küldöm }
 { mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén). } A nem tetsző törölendő.

Pontos cím:

Chincaglierie „IRIS“

Piazza Elisabetta 2. sz.

Moretti-, japán- és kagyló áruk.

Nagy választék bőr ezüst és diszmi árukban.

Olcsó szabott árak.

Café „De la Ville“ kávéház.

Ma

és minden nap nagy

Varietée előadás

a

Budapesti Orfeum Társulat

által.

Naponta változások, családi műsor.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Az igazgatóság.

Aki olcsó és jó

BUTORI

óhajt vásárolni, vegye azt az általános ismert és megbízható asztalos és kárpitos

butor ezégnél

J. Hertmann & Figlio

(ezelőtt Sachs succ.)

Via Governo, - FIUME.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Köbögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Oriási raktár vízáthatlan öltözetekben.

Tisztelettel tudomására adjuk a n. é. közönségnek, hogy

Oriási készruhaáru raktárunkat

„ALLA TORRE CIVICA“

ezég alatt a Corsón (PADER-féle házban) megnyitottuk.

Legnagyobb választék férfi, fiú- és gyermek ruhákban.

Oriási választék paletókban, ulsterekben, felöltőkben, raglanokban, havelokokban úgy felnöttek mint gyermekek részére.

Bel- és külföldi szövetek nagy raktára

mérték utáni öltözetek

számára, melyek a legnagyobb izléssel és olcsón készítettnek.

Nagy választék utazó és városi bundákban.

A nagyérdemű közönség kéri, ezen nagy áruház szives meglátogatására, hogy a szolid árakról, melyek minden más hasonló áruházzal versenyezni képesek, meggyőződést szerezhessen.

Oriási raktár vízáthatlan öltözetekben.

BERLITZ SCHOOL

A vallás- és közoktatásügyi miniszterium által engedélyezve.

Csak itt tanítanak a híres Berlitz-féle módszer szerint.

Minden tanító csak anyanyelvét tanítja. — Minden tanuló kb. 60 lecke után képes az illető nyelvben magát megértetni és abban írni és olvasni.

A gyors eredményt tekintve a legolcsóbb nyelvtanítás az angol, francia, olasz, német, magyar és horvát nyelvekben.

Tanulók kik e nyelvekben tökéletesíteni akarják magukat, irodalmi, nyelvészeti és stílus-tanításban részesülnek.

Gyakornok

40-50 korona

havi fizetéssel

azonnal felvé-

tetik. Czim a

kiadóhivatal-

ban.

Cognac

az Első Tokaji Cognac gyár terméke a legkedveltebb.

Különlegességek:

Gyógy Cognac és Diabetikus Cognac.

Kapható minden finomabb ételmezési és czukrász üzletekben.

Képviselet Flumében:

FABICH FERDINANDO.

Valódi.

Valódi.

Amerikai czipők

urak és gyermekek részére csak

GEORGIJEVIC S.

elsőrangú czipőüzletében, Via Governo kaphatók.

Legnagyobb raktár pesti divat szerinti valamint francia és angol czipőkben legfinomabb kivitelben és legolcsóbb árban.

Megrendelések és javítások eszközöltetnek.

Használt és új bútorok

vétele és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTÁRBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 forintért adtnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés	88 frt.
Fényes vagy matt márvánnyal	130
Altdeutsh matt	150

Bazár „Al Buon Mercato“**R. NEMES**

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —

NAGY VÁLASZTÉK.Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmitár-
gyak és utazási cikkekben.**MAGYAROK OTTHONA!****Rosenthal Lipót -- Fiume****AZ ADAMICHTÉREN.**Játék, pipere, japan és kagyló áruk, bördöd
és utikosár raktár**10 KÉPES LEVELEZO-LAP 20 KRAJCSÁR**Van szerencsém a n. é. közönség becses
tudomására hozni, miszerint a

Via Clotilde Inferiore 1. szám.

Szolgálat közvetítő irodát
nyitottam.Felkérem úgy a szolgálatadókat, mint a
szolgálat keresőket, hogy bizalmukkal meg-
ajándékozni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Bürger Jakob.

EREDETI

SINGER

Varrógépek

Singer Co. varrógép részvény-társaság

FIUME, Adria palota.

A védjegyre ügyelni tassék

**Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-társaság****FIUME.**

VÉDJEGY.

Különlegesség

fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Óh jaj!Megfojt ez az
átkozott köhögés.Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásnak**Egger mellpasztillái**

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.**Próbadoboz 50 fillér.**

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“**gyógyszertár**

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babic Hinko, Catti György örökösei, Missan Hadrian
Prodám Ferencs, Prodám János, Schindler Adolf gyógyszertáráiban.**Gaedicke szerencséseje óriási!**Tizenöt millió korona nyereményt fizettem ki rövid időn belül, közte követ-
kező főnyereményeket:**A nagy jutalmat 600.000 korona értékben 62551 számra**

400000 korona 11119. számra	60000 korona 97263. számra	60000 korona 78863. számra
400000 " 28916. "	30000 " 38691. "	60000 " 82528. "
400000 " 33466. "	100000 " 42758. "	30000 " 6920. "
70000 " 60912. "	100000 " 49878. "	30000 " 90964. "
60000 " 17357. "	100000 " 87991. "	

A XV. magyar kir. szab. osztálysorsjátékban újból 110.000 sorsjegy 55.000 nye-
reménnyel sorsoltatik ki, közte az esetleges**Egy millió korona értékű főnyeremény.**

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály huzása már 1904. november 24-én és 25-én.

Sorsjegy-árak:

Egész	fél	negyed	nyolczad
12.—	6.—	3.—	1.50 korona

A sorsjegyek szétküldése előzetes fizetés vagy utánvét ellenében történik. —
Hivatalos tervek ingyen. — Postabefizetési lapok az összegek postadíjmentes
beküldésére díjtalanul állnak ügyfeleim rendelkezésére. — A megrendeléseket
lehetőleg azonnal kérem.**GAEDICKE A.** Magyarország legnagyobb
szerencse-gyűjtődéje. Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11.